

dosarul nr. 2r-330/19

instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Central (Jud: S. Dimitriu)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Jud: V. Cotorobai, I. Țurcan, M. Anton)

DECIZIE

22 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Nina Vascan

examinând recursurile declarate de către Mihail Banaru și avocatul său Maria Corolevschi,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Banaru împotriva Agenției Servicii Publice a Republicii Moldova, Constantin Bahău, Dumitru Bușila, Ion Russu, Larisa Melnic, intervenient accesoriu notarul Vasile Ceban cu privire la recunoașterea ilegalității refuzului de înmatriculare a mijlocului de transport, recunoașterea dreptului de proprietate asupra mijlocului de transport și a calității de dobânditor de bună credință, obligarea de a înmatricula/reînmatricula mijlocul de transport, obligarea restituirii contravalorii mijlocului de transport în urma îmbogățirii fără justă cauză și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva încheierii din 18 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Mihail Banaru, reprezentant de către avocatul Maria Corolevschi,

c o n s t a t ă :

La 7 martie 2018, Mihail Banaru a depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției Servicii Publice a Republicii Moldova, Constantin Bahău, Dumitru Bușila, Ion Russu cu privire la recunoașterea ilegalității refuzului de înmatriculare a mijlocului de transport, recunoașterea dreptului de proprietate asupra mijlocului de transport și a calității de dobânditor de bună credință, obligarea de a înmatricula/reînmatricula mijlocul de transport, obligarea restituirii contravalorii mijlocului de transport în urma îmbogățirii fără justă cauză și încasarea cheltuielilor de judecată.

Reclamantul Mihail Banaru a solicitat obligarea Agenției Servicii Publice a Republicii Moldova de a înregistra automobilul de model „Audi Q7”, caroseria nr. xxxxx, motor xxxxx, nr. de înmatriculare xxxxx, cu drept de proprietate după Mihail Banaru, obligarea lui Constantin Bahău, Dumitru Bușila și Ion Russu să efectueze devămuirea și să înregistreze la Agenția Servicii Publice a Republicii Moldova automobilul de model „Audi Q7”, caroseria nr. XXXXX, motor XXXXX, nr. de înmatriculare XXXXX, încasarea din contul lui Constantin Bahău, Dumitru Bușila

și Ion Russu în beneficiul său valoarea automobilului nominalizat în sumă de 20 000 euro și a cheltuielilor de judecată ce constau din taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în sumă de 12 708 lei.

La 14 noiembrie 2017, Mihail Banaru, reprezentant de către avocatul Maria Corolevschi a depus cerere de concretizare a cerințelor, solicitând recunoașterea dreptului de proprietate și dobânditor de bună-credință asupra automobilului de model „Audi Q7”, caroseria nr. XXXXX, motor XXXXX, nr. de înmatriculare XXXXX, obligarea Agenției Servicii Publice a Republicii Moldova de a înregistra automobilul de model „Audi Q7”, caroseria nr. XXXXX, motor XXXXX, nr. de înmatriculare XXXXX, cu drept de proprietate după Mihail Banaru, obligarea lui Constantin Bahău, Dumitru Bușila și Ion Russu să efectueze devămuirea și să înregistreze la Agenția Servicii Publice a Republicii Moldova, automobilul de model „Audi Q7”, caroseria nr. XXXXX, motor XXXXX, nr. de înmatriculare XXXXX, încasarea din contul lui Constantin Bahău, Dumitru Bușila și Ion Russu în beneficiul său valoarea automobilului nominalizat în sumă de 20 000 euro și a cheltuielilor de judecată ce constau din taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în sumă de 12 708 lei (f.d. 102-104, vol. I).

Prin încheierea protocolară din 25 ianuarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost atras în proces în calitate de copârț Larisa Melnic și în calitate de intervenient accesoriu notarul Vasile Ceban (f.d. 127, vol. I).

Prin hotărârea din 6 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost repusă în termen și respinsă ca fiind neîntemeiată acțiunea depusă de Mihail Banaru (f.d. 15-31, vol. II).

Prin încheierea din 21 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Mihail Banaru, reprezentant de către avocatul Maria Corolevschi, fiind acordat termen apelantului de 7 zile din momentul recepționării încheierii pentru prezentarea apelului motivat și a dovezii de achitare a taxei de stat (f.d. 35-36, vol II).

Prin încheierea din 18 aprilie 2019 a Curții de apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Mihail Banaru, reprezentant de către avocatul Maria Corolevschi, deoarece nu au fost îndeplinite în termen indicațiile instanței de apel (f.d. 39-41, vol. II).

La 25 aprilie 2019, Mihail Banaru, reprezentant de către avocatul Maria Corolevschi a depus recurs împotriva încheierii din 18 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate, cu remiterea cauzei în instanța de apel de la faza primirii cererii de apel.

În motivarea recursului, Mihail Banaru, reprezentant de către avocatul Maria Corolevschi a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerând-o neîntemeiată și pasibilă casării.

Recurentul a menționat că instanța de apel a îngădit dreptul apelantului la acces liber la justiție, întrucât Curtea de Apel Chișinău a expediat încheierea de a nu da curs cererii de apel prin intermediul poștei electronice la o adresă greșită.

În acest context, recurentul a indicat că conform materialelor cauzei se confirmă faptul că, instanța de apel a expediat încheierea de a nu da curs la adresa electronică xxxxx, însă conform cererii de apel și mandatului anexat la materialele cauzei, adresa electronică a avocatului este xxxxx.

Totodată recurentul a specificat că instanța de apel a expediat și la adresa electronică xxxxx, care la fel este greșită, deoarece a fost omisă litera “s”.

Prin urmare, recurentul a notat că la adresa electronică a avocatului și anume xxxxx. nu a parvenit încheierea din 21 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs cererii de apel.

La 2 mai 2019, Mihail Banaru, a depus recurs împotriva încheierii din 18 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate, cu remiterea cauzei în instanța de apel de la faza primirii cererii de apel.

În motivarea recursului, Mihail Banaru, a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerând-o neîntemeiată și pasibilă casării.

Recurentul a relatat că instanța de apel nu i-a expediat încheierea de a nu da curs nici la adresa de domiciliul, nici la adresa de email. Astfel, recurentul a indicat că Curtea de Apel Chișinău a expediat încheierea de a nu da curs doar la adresele electronice xxxxx și xxxxx care nu sunt nici a avocatului său.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 18 aprilie 2018.

Astfel, recursurile declarate la 25 aprilie 2019 și 2 mai 2019 sunt în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursurile declarate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție le consideră întemeiate și care urmează a fi admise, din următoarele considerentele.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Din materialele dosarului rezultă că, la 7 martie 2017, Mihail Banaru a depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției Servicii Publice a Republicii Moldova, Constantin Bahău, Dumitru Bușila, Ion Russu, Larisa Melnic, intervenient accesoriu notarul Vasile Ceban cu privire la recunoașterea ilegalității refuzului de înmatriculare a mijlocului de transport, recunoașterea dreptului de proprietate asupra mijlocului de transport și a calității de dobânditor de bună credință, obligarea de a înmatricula/reînmatricula mijlocul de transport, obligarea restituirii contravalorii mijlocului de transport în urma îmbogățirii fără justă cauză și încasarea cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu examinarea prezentei cauze, prima instanța prin hotărârea din 6 decembrie 2018, a respins acțiunea ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 2 ianuarie 2019, Mihail Banaru și avocatul său Maria Corolevschi au depus cerere de apel nemotivată prin intermediul oficiului poștal (f.d. 9-11, vol. II).

Totodată, instanța constată că la 3 ianuarie 2019, aceiași cerere de apel nemotivată a fost expediată de către Mihail Banaru și prin intermediul poștei electronice (f.d. 12-14, vol. II)

În conformitate cu art. 365 alin. (1) lit. d) Cod de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordînd apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 21 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Mihail Banaru, reprezentant de către avocatul Maria Corolevschi, fiind acordat termen apelantului de 7 zile din momentul recepționării încheierii pentru prezentarea apelului motivat și a dovezii de achitare a taxei de stat(f.d. 35-36, vol II).

În conformitate cu art. 100 alin. (1) Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

În speță, instanța de judecată constată că conform cererii de chemare în judecată, cererilor de apel, extraselor din poșta electronică, precum și mandatului anexat la materialele cauzei, se confirmă faptul că reclamantul Mihail Banaru are adresa de corespondență pe str. xxxxxși adresa electronică xxxxx, iar avocatul reclamantului Maria Corolevschi are sediul pe str. Păcii 38 et.2 bir 1-A mun. Bălți și adresă electronică xxxxx (f.d. 4, 10 vol. I, 1-8, vol. II).

În mod corespunzător, instanța de recurs stabilește că, la materialele cauzei lipsesc probe care ar confirma expedierea în adresa recurentului Mihail Banaru a încheierii din 21 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs cererii de apel.

În aceeași ordine de idei, Colegiul de control judiciar punctează că conform extrasului din adresa electronică a instanței de apel, se adeverește faptul că încheierea din 21 februarie 2019, prin care nu s-a dat curs cererii de apel, a fost expedită de Curtea de Apel Chișinău la adresele electronice: xxxxx și xxxxx (f.d. 87, vol. II).

În circumstanțele de față, colegiul stabilește că instanța de apel a expedit încheierea din 21 februarie 2019, prin care nu s-a dat curs cererii de apel la adrese electronice, care nu aparțin niciuneia dintre părțile implicate în proces. Or prima adresă electronică și anume xxxxx nu a fost indicată în nici un act anexat la materialele cauzei, iar cea de-a doua adresă electronică și anume xxxxx de asemenea nu aparține avocatului Maria Corolevschi, deoarece a fost scrisă, fiind omisă litera „s”.

Din această perspectivă, Colegiul de control judiciar apreciază ca fiind întemeiat argumentul recurenților că nu au recepționat încheierea din 21 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs cererii de apel și drept urmare nu au cunoscut despre necesitatea înlăturării neajunsurilor stabilite.

Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 18 aprilie 2019 a restituit cererea de apel depusă de Mihail Banaru, reprezentant de către avocatul Maria Corolevschi, deoarece nu au fost îndeplinite în termen indicațiile instanței de apel (f.d. 39-41, vol. II).

Colegiul judiciar conchide că instanța de apel prematur a dispus restituirea apelului din motivul nelichidării neajunsurilor indicate în încheierea din 21 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, or, la data restituirii cererii de apel lipseau probe care să confirme că apelantul Mihail Banaru și avocatul Maria Corolevschi au recepționat copia încheierii prin care nu s-a dat curs cererii de apel.

La caz, prin prisma prevederilor legale suscitade, se constată că într-adevăr Mihail Banaru nu a înlăturat neajunsurile indicate de instanța de apel și nu a prezentat cererea de apel motivată și dovada de achitare a taxei de stat în interiorul termenului acordat de instanța de apel, din motive neimputabile apelantului.

În acest sens alegațiile instanței de apel că avocatului Maria Corolevschi i-a fost expediată copia încheierii de a nu da curs cererii de apel, nu pot fi reținute, în condițiile în care la data restituirii cererii de apel lipseau probe care să confirme recepționarea actelor procesuale.

În conformitate cu art. 9 alin. (1) Codul de procedură civilă, instanței de judecată îi revine un rol diriguitor în organizarea și desfășurarea procesului, ale cărui limite și conținut sunt stabilite de prezentul cod și de alte legi.

În punctul 16 din hotărârea Mașaev contra Moldovei din 12 mai 2009, Curtea Europeană a Dreptului Omului a constatat violarea art. 6§1 din Convenție situația în care reclamantul a susținut că nu a fost citat pentru ședința de judecată a Curții de Apel Chișinău din 9 martie 2004, la care a fost examinat recursul său, deoarece potrivit ștampilelor de pe plicul primit de la Curtea de Apel Chișinău, citația a fost expediată la 5 martie 2004 și a ajuns la el la 16 martie.

Mai mult, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului denotă că riscul unei greșeli făcute de o autoritate de stat trebuie să fie suportat de stat, iar erorile nu trebuie să fie remediate pe seama persoanei în cauză (a se vedea *Platakou vs Grecia*, 11 ianuarie 2001, parag. 39; *Freitag vs Germania*, 19 iulie 2007, parag. 41; *Șimecki vs Croația*, 30 aprilie 2014, parag. 46; *Čakarevic vs Croatia*, 28 aprilie 2018, parag. 80). În toate aceste cazuri, reclamanții au fost sancționați procedural pentru erorile făcute de organele statului, pentru care nu ar fi trebuit să-și asume nicio responsabilitate.

Totodată, Colegiul judiciar notează, că dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute în Convenție (CEDO, hotărârea *Campbell și Fell vs. Marea Britanie* din 25 februarie 1982). Drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, dar nu iluzorie și teoretică, imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție (CEDO, hotărârea *Airey vs. Irlanda* din 09 octombrie 1979).

Astfel, soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea contestată nu este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 CtEDO, care statuează că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil; fapt ce generează casarea încheierii recurate.

Având în vedere cele menționate și scopul asigurării bunei administrări a justiției, instanța de recurs opinează că încheierea din 18 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău urmează a fi casată integral, de vreme ce instanța de apel a acționat în contradicție cu principiul general al corectitudinii procedurale.

În conformitate cu art. 427 lit. b), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție
d e c i d e:

Se admit recursurile declarate de către Mihail Banaru și avocatul său Maria Corolevschi.

Se casează încheierea din 18 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Banaru împotriva Agenției Servicii Publice a Republicii Moldova, Constantin Bahău, Dumitru Bușila, Ion Russu, Larisa Melnic, intervenient accesoriu notarul Vasile Ceban cu privire la recunoașterea ilegalității refuzului de înmatriculare a mijlocului de transport, recunoașterea dreptului de proprietate asupra mijlocului de transport și a calității de dobânditor de bună credință, obligarea de a înmatricula/reînmatricula mijlocul de transport, obligarea restituirii contravalorii mijlocului de transport în urma îmbogățirii fără justă cauză și încasarea cheltuielilor de judecată și se restituie cauza pentru rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan